

การประยุกต์ใช้โปรแกรม Joomla เพื่อการบันทึกเหตุการณ์ Joomla for Chronology

พิชญา สาจันทร์ ไพฑูริย์ ทับทอง

ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง e-mail: pitchaya.sac@mfu.ac.th

บทคัดย่อ

งานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้ทำการพัฒนาการบันทึกเหตุการณ์หรือกิจกรรมสำคัญของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงลงบนเว็บไซต์โดยประยุกต์ใช้โปรแกรมจoomla (Joomla) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบจัดเก็บสารสนเทศเพื่อการบันทึกเหตุการณ์ หรือกิจกรรมสำคัญของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และเผยแพร่เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ที่มีการเกิดขึ้นตามลำดับเวลา โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การดำเนินงานด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และเอกสารที่เกี่ยวข้องและ 2) ขั้นตอนการพัฒนา และการใช้งานโปรแกรม Joomla เพื่อใช้ในการบันทึกเหตุการณ์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จากการทดลองใช้งาน พบว่า การประยุกต์ใช้โปรแกรม Joomla เพื่อการบันทึกเหตุการณ์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มีความสะดวกรวดเร็วในการใช้งาน สร้างบทความและสืบค้นบทความได้ง่าย สามารถต่อยอดความสามารถของโปรแกรมได้มีระบบจัดการผู้ใช้งานที่มีประสิทธิภาพ และรองรับการใช้งานหลากหลายอุปกรณ์ ซึ่งสามารถใช้เป็นแหล่งจัดเก็บสารสนเทศ สืบค้นเหตุการณ์สำคัญต่างๆ เป็นแหล่งค้นคว้า เรียนรู้เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ในประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และเป็นต้นแบบของฐานข้อมูลในการจัดเก็บเอกสารประเภทอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

คำสำคัญ:

การบันทึกเหตุการณ์, งานจดหมายเหตุ, จoomla

Abstract

The Archives of Mae Fah Luang University has adopted Joomla software for documenting chronicle and significant event records on the university website. The major objectives are to develop an information storage system of Mae Fah Luang University and to publish significant events in chronological order. Online archives development process was divided into two parts: 1) data and related document collection and 2) website and database development with Joomla customization. After that, evaluation process was done, using Joomla for recording chronicle and special events of Mae Fah Luang University is much more convenient and faster than those

traditional approach. Creating and searching article records were ease of use. The Joomla itself had a built-in user management feature allowing several users working at the same time in different roles efficiently. It was also compatible to any devices. In conclusion, Joomla is able to use as a tool for information storage development with ease of use in recording and searching as seen from the Archives of Mae Fah Luang University prototype.

Keyword:

Chronology, Archives, Joomla

บทนำ

งานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2546 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแหล่งรวบรวม จัดเก็บรักษา และให้บริการค้นคว้าจดหมายเหตุของมหาวิทยาลัย โดยทำหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานจัดเก็บเอกสาร หลักฐานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมา พัฒนาการการดำเนินงาน ความทรงจำ และเหตุการณ์สำคัญของมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าวิจัย และเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงการวางแผนงานของมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์ในอนาคต (दानาภา สุยะนนท์, 2549)

ปัจจุบัน งานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้มีการรวบรวมเอกสาร ภาพถ่าย และสื่ออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย จากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย จัดเก็บและให้บริการสืบค้นโดยใช้โปรแกรม OMEKA ซึ่งเป็นโปรแกรมรหัสเปิด (Open source) นอกจากนี้งานจดหมายเหตุยังมีการบันทึกเหตุการณ์หรือกิจกรรมสำคัญของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่มีการเกิดขึ้นตามลำดับเวลา และใช้ประกอบการศึกษา ค้นคว้าของผู้ที่สนใจ โดยแต่เดิมได้มีการรวบรวมเอกสาร และทำการบันทึกบทความลงบนกระดาษ และจัดเก็บไว้ในแฟ้มจึงได้ทำการพัฒนาการบันทึกเหตุการณ์สำคัญดังกล่าวโดยประยุกต์ใช้โปรแกรมจoomla (Joomla) ซึ่งเป็นระบบบริหารจัดการเว็บไซต์ หรือ CMS (Content Management System) แบบรหัสเปิด (Open source) ภายใต้ลิขสิทธิ์ GNU/GPL ที่มีความสามารถจัดการเนื้อหาบทความได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรองรับรูปภาพ และสื่อต่างๆ ได้หลากหลายรูปแบบ จึงได้นำมาประยุกต์ใช้กับการบันทึกเหตุการณ์มหาวิทยาลัยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสามารถสร้างและจัดการเนื้อหาได้ด้วยตนเอง และผู้ใช้บริการสามารถค้นคว้าข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบจัดเก็บสารสนเทศเพื่อการบันทึกเหตุการณ์ หรือกิจกรรมสำคัญของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยประยุกต์ใช้โปรแกรมจoomla (Joomla)
2. เพื่อเผยแพร่เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ที่มีการเกิดขึ้นตามลำดับเวลา ให้แก่นักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัยได้รับทราบ ใช้เป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิง และใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

การประยุกต์ใช้โปรแกรมจoomla (Joomla) เพื่อการบันทึกเหตุการณ์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงโดยประยุกต์ใช้โปรแกรมจoomla (Joomla) มีขั้นตอนการดำเนินงาน จำแนกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การดำเนินงานด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ปฏิบัติงานจะอ้างอิงการเก็บข้อมูลตามกิจกรรมต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งส่วนประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้รวบรวมสรุปเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในแต่ละเดือน ส่งให้แต่ละหน่วยงานของมหาวิทยาลัยได้รับทราบ

1.2 เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บันทึกเหตุการณ์ประจำเดือน จะนำข้อมูลที่ได้จากส่วนประชาสัมพันธ์มาวางแผน เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเก็บข้อมูล โดยเลือกจากเหตุการณ์สำคัญของมหาวิทยาลัยเป็นหลัก

1.3 เก็บข้อมูล และเอกสาร ของเหตุการณ์ และกิจกรรมสำคัญที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัย โดยให้ตัวแทนศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ เป็นผู้เก็บข้อมูล และลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และรวบรวมเอกสารต่างๆ เช่น หนังสือเชิญ กำหนดการ คำกล่าวเปิดงาน ใบลงทะเบียนร่วมงาน เอกสารที่แจกภายในงาน เป็นต้นนอกจากนี้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องเก็บข้อมูลไฟล์เสียง โดยการบันทึกด้วยเครื่องอัดเสียง เพื่อบันทึกเสียงต่างๆ ในกิจกรรมที่เกิดขึ้น สำหรับนำมาประกอบการเขียนบทความบันทึกเหตุการณ์

1.4 นำเอกสารที่ได้มาทำการแปลงให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ จากนั้นนำเอกสารตัวจริงส่งไปยังงานจดหมายเหตุเพื่อจัดเก็บตามหมวดหมู่ของเอกสารงานจดหมายเหตุต่อไป หลังจากนั้นผู้ปฏิบัติงานต้องเก็บไฟล์เสียง และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ โดยประยุกต์ใช้ Google drive ในการจัดเก็บ และแบ่งปัน (Share) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เห็นว่ามีเอกสาร ไฟล์ใดบ้างที่เก็บข้อมูลแล้ว หากต้องการเอกสารเพิ่มเติม ผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้หาข้อมูลส่วนที่ต้องการให้ครบถ้วน

1.5 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ โดยใช้เอกสารประกอบ ไฟล์เสียง ไฟล์วิดีโอ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานต้องถอดเสียงต่างๆ ออกมาเป็นตัวอักษร และจัดเก็บไว้ในรูปแบบไฟล์ word หลังจากนั้นจัดทำบทความเรียบเรียงลำดับเหตุการณ์ ร้อยเรียงเป็นเรื่องราวให้สมบูรณ์ โดยให้ข้อมูลรายละเอียด เกี่ยวกับลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น ผู้เข้าร่วมกิจกรรม สถานที่และเวลาที่จัดกิจกรรม บอกเล่าที่มา วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม รวมทั้งบรรยายภาพกิจกรรมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นต้น

2. การดำเนินงานด้านการพัฒนา และการใช้งานโปรแกรม Joomla เพื่อใช้ในการบันทึกเหตุการณ์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

2.1 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่

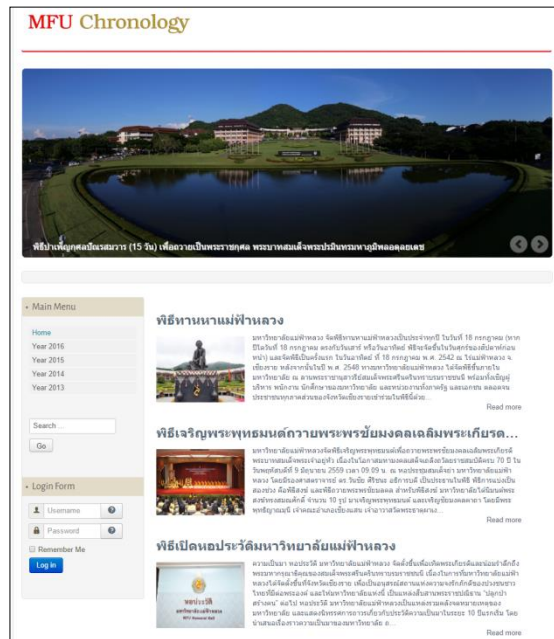
- โปรแกรมจoomla (Joomla) รุ่น 3.6.2 สำหรับออกแบบ และบริหารจัดการเนื้อหา
- โปรแกรม FileZilla รุ่น 3.22.1 สำหรับส่งไฟล์จากเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ขึ้นไปยังโฮสติ้ง (Server) และดึงไฟล์จากโฮสติ้งลงมายังเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลของเราโดยใช้โปรโตคอล FTP
- โปรแกรม Notepad สำหรับแก้ไขซอร์ซโค้ด (Source code)
- โปรแกรม Google Chrome สำหรับใช้เป็น Web browser

2.2 ติดตั้งโปรแกรมจoomla (Joomla) รุ่น 3.6.2 โดยออกแบบโครงสร้างหน้าเว็บ (Layout) ดังนี้

Site Name	
Slide Show	
Menu	Content
Search	
Login	

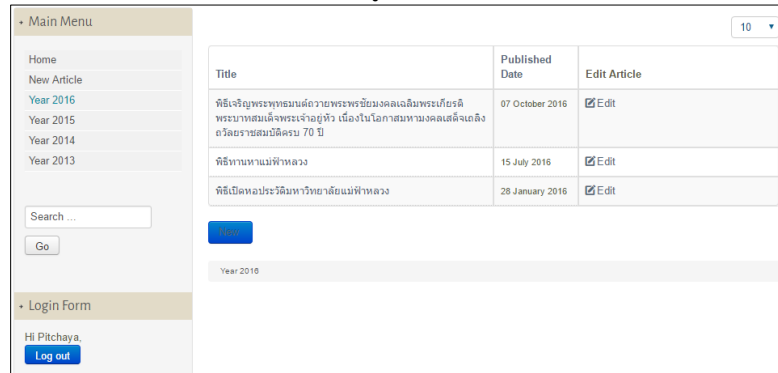
ภาพที่ 1 โครงสร้างหน้าเว็บ (Layout) สำหรับหน้าแรก

- Site Name : แสดงชื่อเว็บไซต์โดยแก้ไขจากชื่อ Template ที่ใช้งาน
- Slide Show : แสดงรูปภาพเหตุการณ์ และกิจกรรมต่างๆ ในรูปแบบ Slide Show โดยกำหนดรูปภาพ และคำอธิบายได้ภาพ จาก Template ที่ใช้งาน
- Menu : แสดงเมนู แยกตามปีที่เกิดเหตุการณ์ และกิจกรรม โดยใช้โมดูล Main Menu ที่มาพร้อมกับโปรแกรมจoomla รุ่น 3.6.2
- Search : สำหรับค้นหาบทความโดยใช้คำค้น (Keyword) โดยใช้โมดูล Search ที่มาพร้อมกับโปรแกรมจoomla รุ่น 3.6.2
- Login : สำหรับให้ผู้ปฏิบัติงานล็อกอินเข้าไปสำหรับเพิ่ม และแก้ไขบทความ โดยใช้โมดูล Login ที่มาพร้อมกับโปรแกรมจoomla รุ่น 3.6.2
- Content: แสดงบทความใหม่ หรือบทความเด่นในหน้าแรก (Home) โดยใช้โมดูล News Show Pro GK5 ที่ดาวน์โหลดมาติดตั้งเพิ่มสำหรับจัดการเนื้อหาและรูปภาพที่แสดง

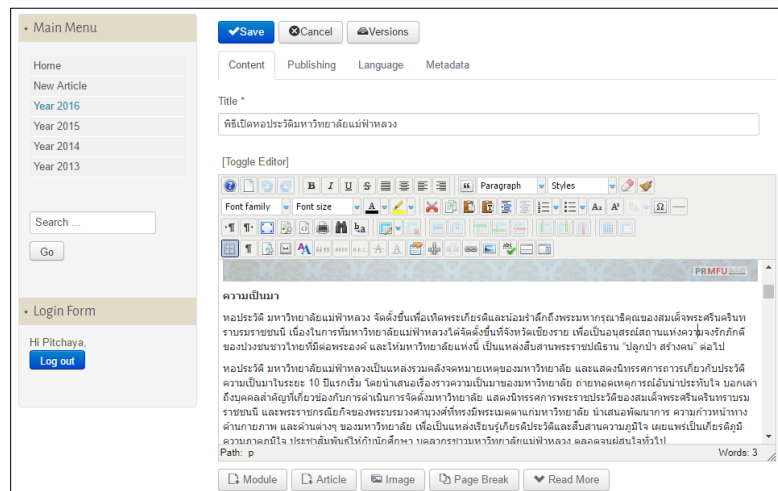

ภาพที่ 2 หน้าแรกของเว็บไซต์ <http://archives.mfu.ac.th/chronology/>

2.3 เมื่อล็อกอินเข้าสู่ระบบ จะปรากฏเมนู New Article สำหรับเพิ่มบทความใหม่ และสามารถแก้ไขบทความเดิมได้ โดยสามารถเขียนบทความ อัปโหลดรูปภาพเพื่อแทรกในบทความ และเพิ่มการเชื่อมโยง (Link) ได้

ภาพที่ 3 หน้าเว็บไซต์แสดงรายการบทความ เมื่อทำการล็อกอิน

ภาพที่ 4 การแก้ไขบทความ

ผลการศึกษา และอภิปรายผล

จากการทดลองประยุกต์ใช้โปรแกรมจoomla ในการบันทึกเหตุการณ์ และกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้มีการสอบถามความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานด้านการบันทึกเหตุการณ์ และเจ้าหน้าที่งานจดหมายเหตุ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านการบันทึกเหตุการณ์ และเจ้าหน้าที่งานจดหมายเหตุ มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโปรแกรมจoomla มีความสะดวกรวดเร็วในการใช้งานสามารถสร้างบทความได้ง่ายเหมือนกับการเขียนบล็อกทั่วไปสามารถสืบค้นบทความได้ง่ายกว่าการค้นจากแฟ้มเอกสาร สามารถต่อยอดความสามารถของโปรแกรมได้อีกทั้งยังสามารถจัดหมวดหมู่ (Category) ของบทความได้และตัวโปรแกรมเองยังมีระบบรักษาความปลอดภัยให้กับบทความ โดยการตั้งรหัสผ่านป้องกันการเข้าไปแก้ไขบทความ และผู้ใช้สามารถเข้าใช้งานพร้อมกันได้หลายคน ด้วยระบบจัดการผู้ใช้งานที่มีประสิทธิภาพ และรองรับการใช้งานและแสดงผลในหน้าจออุปกรณ์ที่หลากหลายได้ดี เช่น หน้าจอคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต มือถือ

ข้อเสนอแนะ

1. การประยุกต์ใช้โปรแกรมจุ่มล่า สามารถพัฒนาต่อไป เพื่อปรับปรุง แก้ไข ให้ตรงตามความต้องการของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้
2. เมื่อพัฒนาแล้ว นำข้อมูลเผยแพร่เพื่อให้ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า และประกอบการอ้างอิง และควรเก็บข้อมูลความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะของผู้ใช้งาน เพื่อนำไปพัฒนาต่อไป

การนำไปใช้ประโยชน์

1. เป็นแหล่งจัดเก็บสารสนเทศ เช่น เอกสารประกอบ ภาพประกอบ ไฟล์เสียงอัดบันทึก ฯลฯ ได้อย่างเป็นระบบระเบียบ
2. สืบค้นเหตุการณ์สำคัญต่างๆ และเอกสารประกอบของแต่ละเหตุการณ์ได้อย่างง่ายดาย
3. เป็นแหล่งค้นคว้า เรียนรู้เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ในประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้
4. เป็นต้นแบบของฐานข้อมูลในการจัดเก็บเอกสารประเภทอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงต่อไปได้

รายการอ้างอิง

- ดาวนภา สุยะนนท์. (2549). *การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง* (ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศการจัดการ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พงศ์ศักดิ์ อภิลักขิตพงษ์. (2552). *สร้างเว็บไซต์ในพริบตาด้วย Joomla ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.